

Region Halland

Kultur i Halland

Bibliotekens demokratiska uppdrag

Exemplet: Biblix som verktyg i bygget av det demokratiska samhället

Maria Ehrenberg, Cihat Abbade, Maria Ehde Andersson

Den 22 maj 2023

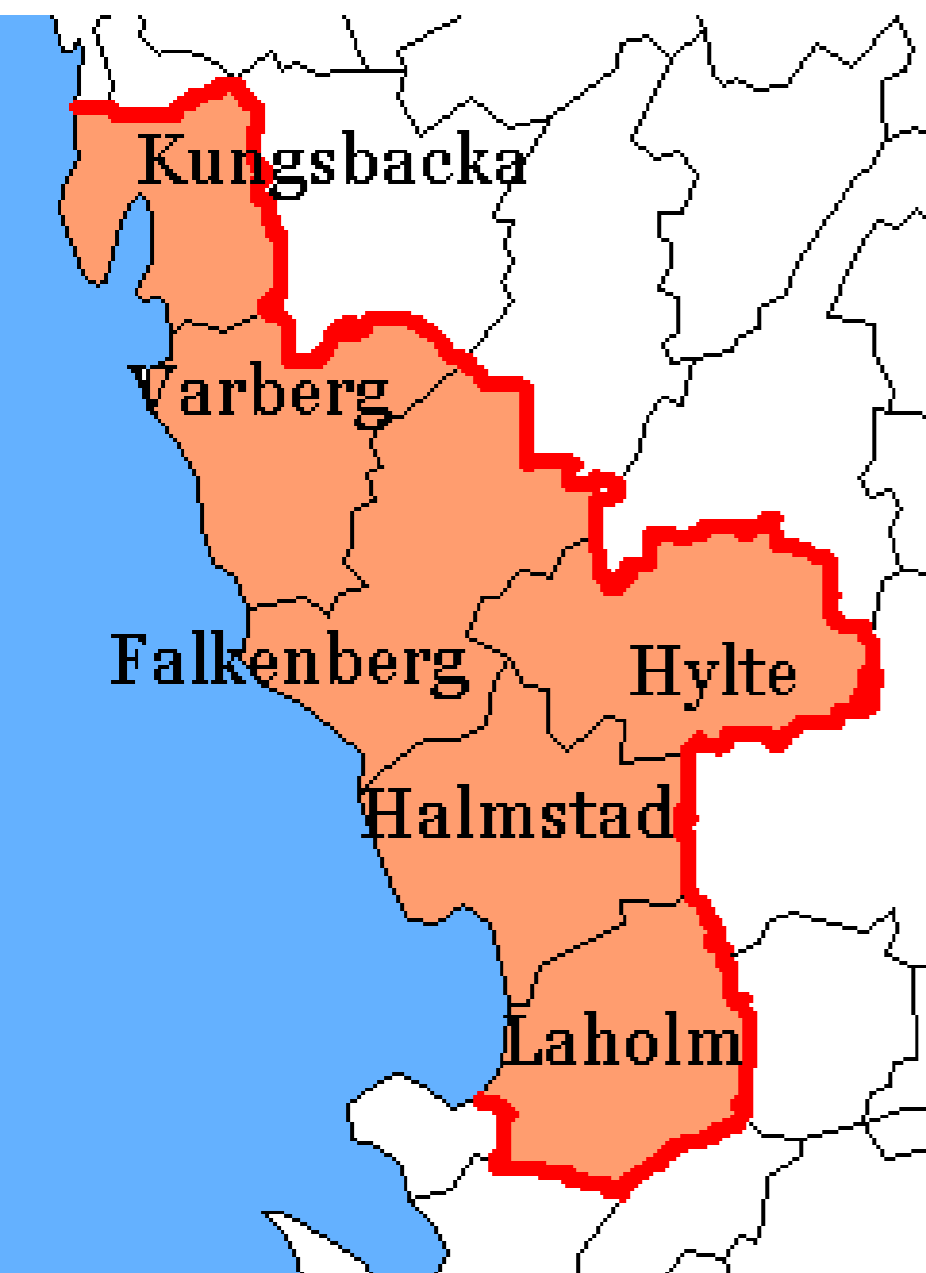
- ~~2 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.~~
- ~~Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.~~

2 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att

bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.

främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt.

Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.

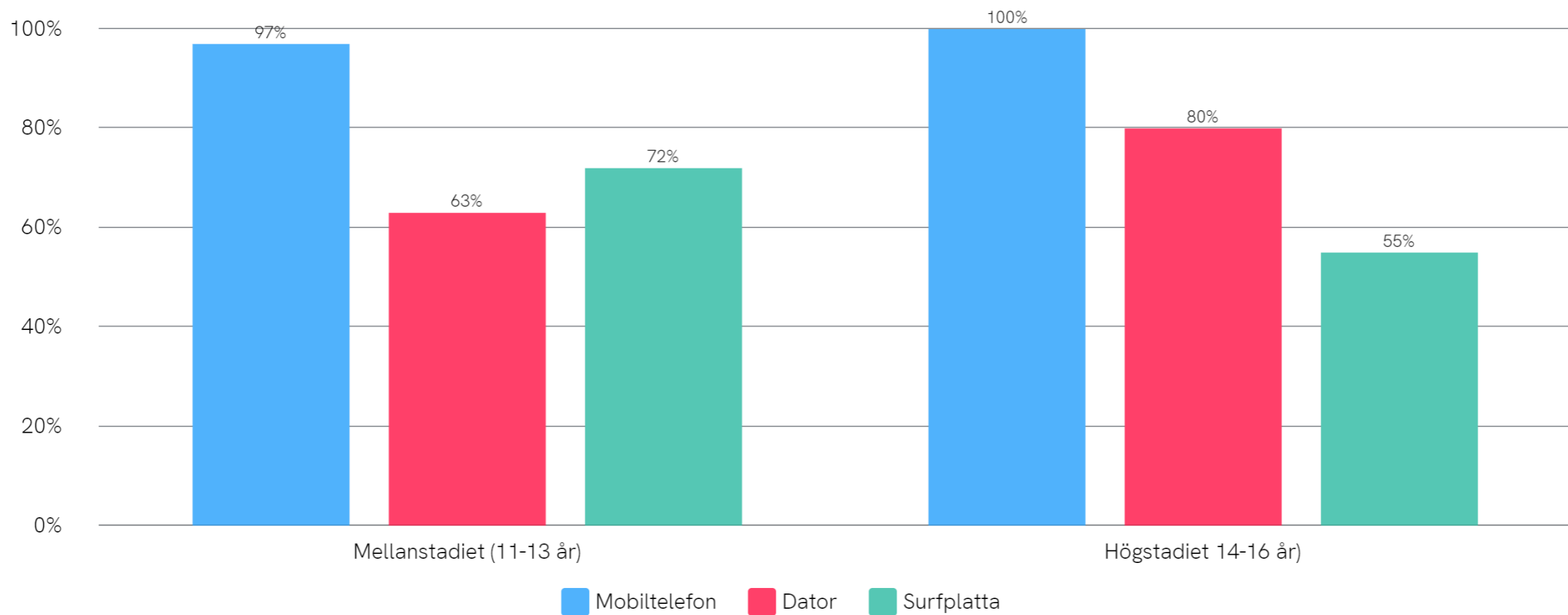
Översyn bibliotekslandskapet bl a
Gemensamma biblioteksdatasystem
Låntagarregister
Webbplats
e-resurser
Bibliotekskort
cirkulations databas och transport
Kompetensutveckling
programverksamhet

För att:

Bättre service för invånare och mer
tillgänglighet
Hallands invånare bryr sig inte om
kommungränser

Prioriterat barn och unga
Barns läsning – Bibblix
Men egentligen KB:s uppdrag??

Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.

Andel av skolbarnen på mellanstadiet (11-13 år) och högstadiet (14-16 år) som har tillgång till egen mobiltelefon, dator respektive surfplatta. **Barnen och internet 2019-Svenskarna och internet**

MEDIEDAGEN Räckvidd i olika grupper, 9–85 år, 2021 (procent)

	Totalt	Kvinna	Man	9–14 år	15–24 år	25–44 år	45–64 år	65–85 år
<i>Rörlig bild</i>								
Rörlig bild (totalt)	93	93	93	97	94	91	93	96
Tv (totalt)	89	90	88	91	85	84	91	94
Strömmad tv	58	59	57	78	71	68	55	35
Tabblåagd tv	57	59	55	36	29	35	70	89
Youtube	42	34	50	82	78	50	29	17
Sociala nätverkstjänster	83	87	79	90	97	92	83	59
<i>Ljudmedier</i>								
Radio (totalt)	76	74	78	63	62	72	82	85
Direktsänd radio	69	68	71	57	47	60	79	84
Podcast/radio i efterhand	24	24	25	22	36	34	20	10
Inspelad musik (ej radio/tv)	59	57	62	79	92	73	51	26
<i>Textmedier</i>								
Dagstidning (totalt)	68	67	70	23	43	64	79	84
Digitalt	56	53	59	17	38	59	66	54
På papper	28	29	26	9	10	13	34	54
Bok (totalt)	45	54	37	53	43	45	44	48
Tryckt bok	34	40	28	44	33	32	30	40
Ljudbok	13	16	10	13	9	15	16	9
E-bok	7	7	6	9	9	8	5	4
Tidskrift (totalt)	36	37	36	23	22	28	41	54
Digitalt	17	14	19	12	17	17	18	14
På papper	25	28	22	14	7	14	30	47
Dataspel	25	20	31	62	43	28	18	14
Text-tv	15	12	19	11	8	8	17	31
Bio	0	0	1	0	0	0	0	0

Mediebarometern 2021 (Nordicom, Göteborgs universitet). Med "(totalt)" avses både traditionella och digitala plattformar.

BOK Daglig räckvidd, 9–14 år, 2021 (procent)

	Totalt	Tryckt bok	Ljudbok	E-bok
Totalt	53	44	13	9
Flicka	60	47	15	11
Pojke	45	41	10	6
Storstad	(59)	(47)	(15)	(12)
Stad	49	42	10	10
Landsbygd	(51)	(43)	(13)	(6)

Mediebarometern 2021 (Nordicom, Göteborgs universitet). Värden i parentes bygger på färre än 100 svar och bör tolkas med försiktighet.

Varför?

- **Bibliotekslagen**
 - 8 § Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar.
 - 9 § På folkbiblioteken ska allmänheten avgiftsfritt få låna eller på annat sätt få tillgång till litteratur under en viss tid oavsett publiceringsform.
- **Barnkonventionen**

Artikel 31, 2, 3, 16
- **Hallands kulturstrategi och kulturplan**

Stärka barns och ungas rättigheter i kulturen (strategin)

Arbeta för barn och ungas rätt till läsglädje och ett eget språk (planen)

PIRLS 2023

Vi riskerar se en generation av funktionella analfabeter i Sverige, säger skolminister Lotta Edholm (L).

Svenska elevers läsförmåga rasar SvD

Svenska tioåringar tappar stort i läsförmåga DN.se

Det är oroväckande att vi har fler elever som är under låg nivå, säger generaldirektör Peter Fredriksson. Särskilt bekymmersamt är att skillnaden mellan elevgrupper ökar, enligt Skolverket

Mammas lön och frihet styr din läsförståelse. Klassklyftorna slår stenhårt mot barnens relation till böcker. Aftonbladet

Varför Bibblix?

Bibblix

Bibblix mål:

- **Ökad läslust!** Att fler barn hittar själva till läslust och läsning (utan vuxnas involvering)
- **Ökad träffsäkerhet!** Barnen ska tycka att de får bra boktips som är anpassade efter just deras läsförmåga
- **Minskad tröskel – kan själva.** Barnen ska själva, utan vuxnas involvering hitta fram till läsning

Tack för att ni lyssnade!

- Maria.Ehrenberg@regionhalland.se
- Cihat.Abbade@regionhalland.se
- Maria.Ehde-Andersson@regionhalland.se